

Επισκόπηση οικονομικών ειδήσεων από τον αλβανικό τύπο

Πρεσβεία της Ελλάδας στα Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Επιμέλεια: Παγώνα Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Σύνταξη: Θεοφανή Πανταζή, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	3
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά.....	3
▪ ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή και ανακατασκευή καμπινών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Ελμπασάν	3
▪ ΛΗΞΗ 30.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανακατασκευή δικτύου και κατασκευή καμπινών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Δυρράχιο	3
▪ Επενδύσεις της OSHEE στο δίκτυο διανομής στο Fier και στη Lezha	3
▪ Πρόοδος της Αλβανίας στον τομέα της ενέργειας	3
▪ Χρηματιστήριο Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Αλβανία	4
▪ Πώληση του τμήματος της TransAtlantic Petroleum στην Αλβανία	4
1.2 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας.....	4
▪ Τάσεις συρρίκνωσης της πιστωτικής επέκτασης, γ΄ τρίμηνο 2015	4
▪ Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Οκτώβριος 2015)	4
▪ Αγορά επενδυτικών ταμείων (30.09.2015)	5
▪ Αγορά προαιρετικών ιδιωτικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων (30.09.2015)	5
1.3 Τομέας Μεταφορών.....	5
▪ ΛΗΞΗ 31.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση και άλλες εργασίες μηχανικού στο 21+ 050 km του δρόμου Qafe Thane - Lin - Rogradec	5
▪ ΛΗΞΗ 30.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανακατασκευή της Διαβαλκανικής Οδού (οδού που διασυνδέει την Αυλώνα με το Φιέρι)	6
▪ ΛΗΞΗ 31.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση της οδού Karbunare e Vogël –Zgjanë –Ura Bëçakaj –Çërragë	6
▪ ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση της κυρίας οδού του χωριού Dragostunja	6
▪ ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή οδού στην Αυλώνα	6
1.4 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας.....	6
▪ Εβδομάδα CEFTA - Συζητήσεις για τις εξαγωγές αλβανικών γεωργικών προϊόντων στην πΓΔΜ	6
1.5 Τουριστικός τομέας.....	7
▪ Συμμετοχή Αλβανίας στη Διεθνή Έκθεση WTM στο Λονδίνο (2-4 Νοεμβρίου 2015)	7
▪ Το Μπεράτι στις προτιμήσεις του σλοβένικου blog Nina Travels	7
1.6 Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.....	7
▪ Συμμετοχή ΑΚΕΡ στην Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών (2-27 Νοεμβρίου 2015)	7
1.7 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος	7
▪ Επενδύσεις 32 εκατ. € από την Παγκόσμια Τράπεζα στην υγεία	7
▪ 97 νέοι ειδικευόμενοι ιατροί κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2015-2016	8

1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
▪ Απαλλαγή από τη φορολογία των μικρών επιχειρήσεων	8
▪ Άνοιγμα προσφορών από υποψήφιες εταιρείες ανάπτυξης της TEDA στην περιοχή Spitala, Δυρραχίου	8
▪ 97 ^η κατατάσσεται η Αλβανία στην έκθεση Doing Business 2016	8
<u>2. Αλβανική οικονομία.....</u>	8
▪ Αποστολή ΔΝΤ στην Αλβανία – 5 ^η & 6 ^η Αναθεώρηση της Συμφωνίας Διευρυμένου Πιστωτικού Μηχανισμού	8
▪ Μείωση βασικού Επιτοκίου	9
▪ Εξωτερικό εμπόριο, Οκτώβριος 2015	9
▪ Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Οκτώβριος 2015	9
<u>3. Ευρωπαϊκή προοπτική.....</u>	10
▪ Ετήσια Έκθεση Προόδου 2015	10
<u>4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις .....</u>	10
▪ Επίσκεψη Α/ΠΘ στην Κίνα (24-26 Νοεμβρίου 2015)	10
▪ Επίσκεψη Υπουργού Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου στην Αλβανία (18.11.2015)	10
▪ Συμφωνία κατάργησης διπλωματικών θεωρήσεων εισόδου (viza) ανάμεσα στην Αλβανία και την Ινδία	11
▪ Συμμετοχή Α/ΥΠΕΞ σε Συνέδριο Νοτιοανατολικής Ευρώπης στο Βερολίνο (25.11.2015)	11
▪ Συμφωνία ίδρυσης Ταμείου Δυτικών Βαλκανίων στα Τίρανα (13.11.2015)	11
<u>5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος.....</u>	11
▪ Πρόγραμμα πρόληψης των πλημμυρών	11
<u>6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία .....</u>	11
▪ Απολογισμός 4 th Design Overview (Τίρανα, 16-21 Νοεμβρίου 2015)	11
▪ Απολογισμός 22 ^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Τιράνων (21 - 25 Νοεμβρίου 2015)	12
▪ ΝΕΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ! 5 ^η Έκθεση CONSTRUCTIONS NDERTIME & 2 ^η KLIMATHERMIKA (01-03.04.2016)	12
▪ Παρουσίαση της 1 ^{ης} έκδοσης του Hellenic - Albanian Business Relations Index (Τίρανα, 20.01.2016)	12

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή και ανακατασκευή καμπινών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Ελμπασάν

Η Περιφερειακή Διεύθυνση στο Ελμπασάν της εταιρείας OSHEE, διαχειριστής του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία, πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την κατασκευή και ανακατασκευή καμπινών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (φάση 5). Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 136.249.323 Λεκ (περίπου 973.209 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 04.01.2016 και ώρα 10:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-18595-12-08-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

ΛΗΞΗ 30.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανακατασκευή δικτύου και κατασκευή καμπινών γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο Δυρράχιο

Η Περιφερειακή Διεύθυνση στο Δυρράχιο της εταιρείας OSHEE, διαχειριστής του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία, πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την ανακατασκευή του δικτύου στο Hamallaj, την κατασκευή δύο καμπινών 10KV και άλλων συναφών εργασιών. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 45.470.000 Λεκ (περίπου 324.786 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 30.12.2015 και ώρα 11:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-18315-12-06-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

Επενδύσεις της OSHEE στο δίκτυο διανομής στο Fier και στη Lezha

Ο Α/Υπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας, κ. Gjilkuqi, συνοδευόμενος από τον Διευθυντή της OSHEE, κ. Adrian Cela επιθεώρησαν τις εργασίες που επιτελούνται στο δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας στο Fier και στη Lezha. Στο Fier, οι εργασίες περιλαμβάνουν ανακαίνιση 39 καμπινών και την κατασκευή 9 νέων, επ'ωφελεία άνω των 9800 συνδρομητές. Στόχος είναι εντός του 2016, όλο το δίκτυο της περιοχής να είναι 20 kV, και μέσω της βελτίωση των υποδομών να μειωθούν οι απώλειες. Στη Lezha, εργασίες πραγματοποιούνται στον τομέα του Shengjin, οι οποίες περιλαμβάνουν την ανακατασκευή των υφιστάμενων από το 1960 καμπινών και τη κατασκευή 3 νέων, ούτως ώστε η χωρητικότητα να οκταπλασιαστεί. Σε δεύτερο στάδιο, θα πραγματοποιηθούν εργασίες για να αποφευχθούν τα προβλήματα λόγω των πλημμυρών στον υποσταθμό.

Πρόοδος της Αλβανίας στον τομέα της ενέργειας

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Αλβανία, η οποία δημοσιεύθηκε στις 10 Νοεμβρίου τ.έ., έχει σημειωθεί πρόοδος στον τομέα της ενέργειας. Συγκεκριμένα, η Α/Κυβέρνηση προχώρησε σε εναρμόνιση της νομοθεσίας της με το κοινοτικό κεκτημένο και βελτίωσε σημαντικά τις επιδόσεις στην είσπραξη των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας. Ο νέος νόμος για τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας εγκρίθηκε τον Απρίλιο τ.έ. και ο νόμος για το φυσικό αέριο μόλις τον Σεπτέμβριο τ.έ. Η Έκθεση αναφέρει τη νέα δομή του τιμολογίου της ηλεκτρικής ενέργειας που ισχύει από 1.1.2015, τη μείωση των μη τεχνικών απωλειών του δικτύου (κλοπών) από 61% το 2013 σε 44% το 2014 και την αύξηση της συλλογής των λογαριασμών σε 92,6% το 2014 από 83% το 2013. Όσον αφορά στην ασφάλεια του εφοδιασμού, η Έκθεση σημειώνει τις εν εξελίξει εργασίες για τη γραμμή διασύνδεσης 400 KV ανάμεσα στην Αλβανία και το Κόσσοβο, οι οποίες καθυστερούν εξ' αιτίας αρχαιολογικών ευρημάτων. Από την άλλη πλευρά, πραγματοποιήθηκε η μελέτη σκοπιμότητας και η μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων της γραμμής διασύνδεσης 400 KV ανάμεσα στην Αλβανία και την ΠΓΔΜ, ενώ οι εργασίες κατασκευής γραμμής μεταφοράς 110 KV στη νότια Αλβανία συνεχίζονται. Οι εργασίες για την κατασκευή του TAP ξεκίνησαν τον Ιούλιο τ.έ., ενώ υποβλήθηκε αίτημα στον TAP από την Αλβανία, τη Βοσνία - Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο και την Κροατία για συνδεση με τον αγωγό

Ιονίου - Αδριατικής (IAP). Σε εξέλιξη βρίσκονται οι εργασίες για τη σύνταξη ενός masterplan φυσικού αερίου, ενώ ο θερμοηλεκτρικός σταθμός στην Αυλώνα παραμένει μη-λειτουργικός. Η Έκθεση επισημαίνει την αθέτηση της υποχρέωσης της Αλβανίας να διατηρεί τοπικά αποθέματα που αντιστοιχούν σε εισαγωγές περιόδου 90 ημερών, καθώς και την απουσία σχεδίου δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εκκρεμεί, ακόμη, η επικαιροποίηση του εθνικού σχεδίου για την ενεργειακή απόδοση.

Χρηματιστήριο Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Αλβανία

Ομάδα εργασίας για τη δημιουργία χρηματιστηρίου ηλεκτρικής ενέργειας στην Αλβανία έχει συσταθεί στο Α/Υπουργείο Ενέργειας και Βιομηχανίας. Προς το παρόν, έχουν πραγματοποιηθεί τρεις συναντήσεις, με πιο πρόσφατη εκείνη της 30.10.2015, κατά την οποία συζητήθηκε η γενική ιδέα για το μοντέλο της αγοράς ενέργειας. Στη συνάντηση συμμετείχαν θεσμικά όργανα και ενδιαφερόμενα μέρη από τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και διεθνείς εταίροι, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, η KfW, η GIZ και η USAID. Στη διαβούλευση συμμετέχει η Αλβανική Ένωση Εμπόρων Ηλεκτρικής Ενέργειας και ο Αλβανικός Σύνδεσμος Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Το έργο συντονίζεται από τη Γραμματεία της Ενεργειακής Κοινότητας και στοχεύει στη δημιουργία ελεύθερης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προβλέπεται στο Νόμο για τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας. Τη μελέτη διενεργεί η νορβηγική εταιρεία Nord Pool Consulting, στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που προσφέρει η Πρεσβεία της Νορβηγίας στην Α/Κυβέρνηση.

Πώληση του τμήματος της TransAtlantic Petroleum στην Αλβανία

Στις 16.11.2015, η εταιρεία TransAtlantic Petroleum Ltd ανακοίνωσε την εκκίνηση των διαδικασιών για την πώληση όλων των περιουσιακών στοιχείων και δραστηριοτήτων της στην Αλβανία και προέβη σε ενημέρωση για την τρέχουσα παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στη χώρα. Έως ότου ολοκληρωθεί η πώληση, η εταιρεία θα συνεχίσει κανονικά τις δραστηριότητές της, σύμφωνα με το επιχειρησιακό της σχέδιο, εστιάζοντας στο χαμηλό κόστος και την υψηλή απόδοση. Η τρέχουσα καθαρή παραγωγή της εταιρείας, στις 13.11.2015, ανερχόταν σε περίπου 6.500 βαρέλια την ημέρα, εκ των οποίων 5.800 από την Τουρκία και 700 από την Αλβανία. Η TransAtlantic Petroleum εισήλθε στην αλβανική αγορά το Νοέμβριο 2014, αγοράζοντας την Stream Oil and Gas Ltd. Για την ικανοποιητική απόδοση της εξαγοράς, απαιτείτο η πραγματοποίηση επενδύσεων, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγή στην Αλβανία και να βελτιωθούν οι ταμειακές ροές. Η πρόσβαση, όμως, της εταιρείας σε κεφάλαια περιορίσθηκε σημαντικά εξ' αιτίας της σημαντικής και συνεχούς μείωσης των τιμών του πετρελαίου και της απροθυμίας δανειοδότησης λόγω των εξελίξεων στη Συρία και το Ιράκ. Κατά συνέπεια, η εταιρεία παρουσιάζει συνεχώς λειτουργικές ζημιές.

1.2 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

Τάσεις συρρίκνωσης της πιστωτικής επέκτασης, γ' τρίμηνο 2015

Σύμφωνα με έρευνα της Τράπεζας της Αλβανίας, η ροή της τραπεζικής χρηματοδότησης δεν παρουσίασε ικανοποιητικά αποτελέσματα κατά τον Ιούλιο και Αύγουστο 2015, κυρίως λόγω της μείωσης της ζήτησης δανεισμού από τις επιχειρήσεις. Τα δάνεια σε Λεκ είχαν σχετικά καλή επίδοση, ενώ τα δάνεια σε ξένα νομίσματα σημείωσαν συρρίκνωση. Η ζήτηση του εγχώριου ιδιωτικού δανεισμού, η οποία παρέμεινε χαμηλή, επηρεάζεται από την υψηλή αβεβαιότητα, την χαμηλή εμπιστοσύνη και τη χαμηλή παραγωγή. Ο δανεισμός προς επιχειρήσεις κατέγραψε μείωση, κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Από την άλλη πλευρά, ο δανεισμός προς τα νοικοκυριά αυξήθηκε με σταθερό ρυθμό και αφορά, κυρίως, σε καταναλωτικά δάνεια. Τα επιτόκια δανεισμού σε Λεκ σημείωσαν μείωση κατά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο τ.έ., ενώ τα επιτόκια σε ευρώ αυξήθηκαν ελαφρώς κατά τον Αύγουστο τ.έ.

Πορεία της αλβανικής ασφαλιστικής αγοράς (Ιανουάριος - Οκτώβριος 2015)

Σύμφωνα με την Α/Χρηματοοικονομική Αρχή Εποπτείας (AMF), κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2015, η ασφαλιστική αγορά ανήλθε σε 11,108 δισ. Λεκ (περίπου 79,4 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 16,87% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Ο αριθμός των συμβολαίων ανήλθε σε 898.798, καταγράφοντας άνοδο 6,56%, σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2014. Η αγορά συνεχίζει να κυριαρχείται από ασφαλίσεις άλλες εκτός των ασφαλειών ζωής, των οποίων το μερίδιο ανέρχεται σε 93,02% του συνολικού όγκου ασφαλίσεων. Οι ασφάλειες ζωής κατέχουν μερίδιο 6,86%. Η υποχρεωτική ασφάλιση αντιστοιχεί στο

61,21% και η προαιρετική σε 38,79%. Οι πληρωμές των απαιτήσεων αυξήθηκαν κατά 19,64% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2014, φθάνοντας στα 2,644 δισ. Λεκ (περίπου 18,9 εκατ. €). Η πλειονότητα των απαιτήσεων, ήτοι 62,27% (1,663 δισ. Λεκ ή περίπου 11,9 εκατ. €), αφορούσε στην ασφάλιση οχημάτων. Τα ασφαλιστρα για την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων ανήλθαν στα 6,791 δισ. Λεκ (περίπου 48,5 εκατ. €), καταγράφοντας αύξηση 21,02% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στην εγχώρια ασφάλιση αστικής ευθύνης υπέρ τρίτων MTPL (Motor Third Party Liability) αυξήθηκαν 26,44% και ο αριθμός των συμβολαίων αυξήθηκε κατά 6,85%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στη διασυννοριακή ασφάλιση μειώθηκαν κατά 14,73%, όπως και ο αριθμός των συμβολαίων κατά 25,40%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα στην πράσινη κάρτα αυξήθηκαν κατά 17,24% και ο αριθμός των συμβολαίων κατά 18,37%. Όσον αφορά στην προαιρετική ασφάλιση, τα ασφαλιστρα ανήλθαν σε 4,304 δισ. Λεκ (περίπου 30,75 εκατ. €), καταγράφοντας άνοδο 11,34% σε σχέση με την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2014 και τα υπογεγραμμένα συμβόλαια σημείωσαν, επίσης, άνοδο 10,18%. Η προαιρετική ασφάλιση που δεν αφορά σε ασφάλεια ζωής σημείωσε αύξηση 16,85%. Το μεγαλύτερο μερίδιο απολαμβάνουν οι ασφάλειες πυρός και άλλων ζημιών στην ακίνητη περιουσία, με 71,60%, ακολουθούμενες από τις ασφάλειες γενικής αστικής ευθύνης, με 19,27%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα για ασφάλειες πυρός και άλλων φυσικών καταστροφών κατέγραψαν μείωση 1,69%, ενώ ο αριθμός των συμβολαίων αυξήθηκε κατά 6,41%. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφαλιστρα για ασφάλειες ατυχημάτων και υγείας ανήλθαν σε 973 εκατ. Λεκ (περίπου 6,95 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 43,25% σε σχέση με το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2014. Τα ασφαλιστρα ζωής από την άλλη πλευρά, κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου 2015, ανήλθαν σε 763 εκατ. Λεκ (περίπου 5,45 εκατ. €), καταγράφοντας μείωση 8,66% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014.

Αγορά επενδυτικών ταμείων (30.09.2015)

Σύμφωνα με την Α/Χρηματοοικονομική Αρχή Εποπτείας (AMF), την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2015, στην αλβανική αγορά δραστηριοποιήθηκαν δύο (2) επενδυτικά ταμεία, το "Raiffeisen Prestige" και το "Raiffeisen Invest Euro". Η καθαρή αξία του ενεργητικού τους, την 30.09.2015, ανήλθε σε 67,657 δισ. Λεκ (περίπου 483 εκατ. €), σημειώνοντας αύξηση 6,15% σε σχέση με την 31.12.2014. Η αγορά κυριαρχείται από επενδύσεις σε κρατικά ομόλογα, που αντιπροσωπεύουν το 71,23% του ενεργητικού, κατά 0,98% αυξημένα σε σχέση με την 31.12.2014. Ο αριθμός των επενδυτών ανέρχονται σε 33.129.

Αγορά προαιρετικών ιδιωτικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων (30.09.2015)

Σύμφωνα με την Α/Χρηματοοικονομική Αρχή Εποπτείας (AMF), την 30.09.2015, υπήρχαν τρία (3) ιδιωτικά συνταξιοδοτικά ταμεία στην αλβανική αγορά, με σύνολο καθαρού ενεργητικού 837,09 εκατ. Λεκ (περίπου 6,01 εκατ. €). Σε σύγκριση με το τέλος 2014, σημειώθηκε αύξηση 33,05%. Ο αριθμός των μελών των ταμείων ανήλθε σε 11.227, καταγράφοντας αύξηση 32,22% σε σύγκριση με το τέλος του 2014. Με βάση τον αριθμό των μελών, η SIGAL κατέχει το 45,77% της αγοράς (5.139 μέλη και 414,68 εκατ. Λεκ καθαρό ενεργητικό), η SiCRED Pensions το 31,43% (3.529 μέλη και 120,16 εκατ. Λεκ καθαρό ενεργητικό) και η Raiffeisen το 22,79% (2.559 μέλη και 302,25 εκατ. Λεκ καθαρό ενεργητικό).

1.3 Τομέας Μεταφορών

ΛΗΞΗ 31.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση και άλλες εργασίες μηχανικού στο 21+ 050 km του δρόμου Qafe Thane - Lin - Pogradec

Η Αλβανική Αρχή Οδών (ARA) πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την ασφαλτόστρωση και άλλες εργασίες μηχανικού στο 21+ 050 χλμ. του δρόμου Qafe Thane - Lin - Pogradec. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 811.635.513 Λεκ (περίπου 5.797.397 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και έχει διάρκεια 24 μήνες. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 31.12.2015 και ώρα 10:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-18589-12-08-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

ΛΗΞΗ 30.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ανακατασκευή της Διαβαλκανικής Οδού (οδού που διασυνδέει την Αυλώνα με το Φιέρι)

Το Αλβανικό Ταμείο Ανάπτυξης πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για τις φάσεις 1 και 2 της ανακατασκευής της Διαβαλκανικής Οδού (που διασυνδέει την Αυλώνα με το Φιέρι) και των έργων φωτισμού, πρασίνου και πεζοδρόμησης στην Αυλώνα. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 136.249.323 Λεκ (περίπου 973.209 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 30.12.2015 και ώρα 10:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-18121-12-04-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

ΛΗΞΗ 31.12.2015 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση της οδού Karbunare e Vogël – Zgjanë –Ura Biçakaj –Çërragë

Ο Δήμος της Lushnje πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την ασφαλτόστρωση της οδού Karbunare e Vogël – Zgjanë – Ura Biçakaj – Çërragë. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 100.002.984 Λεκ (περίπου 714.307 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 31.12.2015 και ώρα 09:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-18153-12-04-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την ασφαλτόστρωση της κυρίας οδού του χωριού Dragostunja

Ο Δήμος Librazhd πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την ασφαλτόστρωση της κυρίας οδού του χωριού Dragostunja. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 137.224.222 Λεκ (περίπου 980.173 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 04.01.2016 και ώρα 08:30. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-19184-12-10-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

ΛΗΞΗ 04.01.2016 - Προκήρυξη διαγωνισμού για την κατασκευή οδού στην Αυλώνα

Το Αλβανικό Ταμείο Ανάπτυξης πραγματοποιεί ανοιχτό διαγωνισμό, με ηλεκτρονικά μέσα, για την κατασκευή της οδού «Demetrio Kopomi» στο Rrap της Αυλώνας. Ο προϋπολογισμός της σύμβασης ανέρχεται σε 408.175.256 Λεκ (περίπου 2.915.538 €), μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Η προθεσμία υποβολής των προσφορών, μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας www.app.gov.al, είναι η 04.01.2016 και ώρα 12:00. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο σύνδεσμο <https://www.app.gov.al/ep/contractnotice.aspx>, χρησιμοποιώντας τον αριθμό αναφοράς του διαγωνισμού (REF-19177-12-10-2015) στο πεδίο «Call Number» ή «Numri i Shpalljes», ανάλογα με την επιλεγμένη γλώσσα.

1.4 Τομέας Τροφίμων και Γεωργίας

Εβδομάδα CEFTA - Συζητήσεις για τις εξαγωγές αλβανικών γεωργικών προϊόντων στην πΓΔΜ

Κατά την εβδομάδα CEFTA που έλαβε χώρα από 23-26 Νοεμβρίου 2015, στο Κισινάου της Μολδαβίας, η Αλβανία, έθεσε, σε επίπεδο τεχνικών ομάδων, το ζήτημα των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι αλβανικές εξαγωγές νωπών αγροτικών προϊόντων στην πΓΔΜ. Συγκεκριμένα, φορτηγά μπλοκάρονται για μέρες στα σύνορα έως ότου ολοκληρωθούν οι φυτοϋγειονομικές αναλύσεις. Το φαινόμενο είχε παρατηρηθεί και κατά τον Ιούνιο τ.έ. και αφορά κυρίως, τομάτες, πιπεριές, λάχανα και άλλα φυλλώδη λαχανικά. Η πΓΔΜ δεσμεύθηκε να βρει οριστική λύση στο εν λόγω ζήτημα. Στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Τελωνείων της πΓΔΜ, σε ανακοίνωση Τύπου, δήλωσε ότι τα φορτηγά με αγροτικά προϊόντα από την Αλβανία δεν θα κρατούνται στα σύνορα, αλλά θα τους επιτρέπεται να πάνε στην πλησιέστερη αποθήκη, έως ότου

ολοκληρωθούν οι φυτοϋγειονομικές αναλύσεις. Αναμένεται η εν λόγω απόφαση να υπογραφεί από τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών της πΓΔΜ, προκειμένου αποφευχθούν παρόμοια φαινόμενα στο μέλλον.

1.5 Τουριστικός τομέας

Συμμετοχή Αλβανίας στη Διεθνή Έκθεση WTM στο Λονδίνο (2-4 Νοεμβρίου 2015)

Η Αλβανία συμμετείχε και φέτος στη Διεθνή Έκθεση World Travel Market (WTM), από 2 - 4 Νοεμβρίου τ.έ. στο Λονδίνο. Στη φετινή διοργάνωση συμμετείχαν, από την Αλβανία, 11 τουριστικοί πράκτορες. Συνολικά, στην έκθεση συμμετείχαν 186 χώρες και την επισκέφθηκαν περισσότεροι από 52.000 επισκέπτες και 5.000 επιχειρήσεις της τουριστικής βιομηχανίας. Η καμπάνια της Αλβανίας με το σύνθημα 'Go your own way' απέσπασε θετικά σχόλια.

Το Μπεράτι στις προτιμήσεις του σλοβενικού blog Nina Travels

Σύμφωνα με τον σλοβενικό blog "Nina Travels", το Μπεράτι κατατάσσεται δεύτερο, ανάμεσα σε 6 προορισμούς που πρέπει κάποιος να επισκεφθεί το 2016. Σύμφωνα με το blog, η νότια Αλβανία είναι πλούσια σε ρωμαϊκές αρχαιότητες και πανέμορφες ακτές. Η κεντρική Αλβανία παραμένει ανέπαφη και δεν είναι συχνά επισκέψιμη από τους τουρίστες. Το Μπεράτι, η πόλη των χιλίων παραθύρων, προστατεύεται από την UNESCO και είναι τυπικής οθωμανικής αρχιτεκτονικής. Στην περιοχή βρίσκονται και πολλά αξιόλογα οιοποιεία. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε τον σύνδεσμο <http://www.nina-travels.com/eu-destinations-to-try-for-2016/>.

1.6 Τομέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Συμμετοχή ΑΚΕΡ στην Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών (2-27 Νοεμβρίου 2015)

Πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη, από 2 έως 27 Νοεμβρίου τ.έ., η Παγκόσμια Διάσκεψη Ραδιοεπικοινωνιών (World Radiocommunication Conference - WRC), η οποία λαμβάνει χώρα κάθε 3 - 4 έτη και έχει ως αρμοδιότητα την αναθεώρηση των κανονισμών των ραδιοεπικοινωνιών, της διεθνούς συνθήκης που ρυθμίζει το φάσμα των ραδιοσυχνοτήτων και τις τροχιές των γεωστατικών και μη δορυφόρων. Τη διάσκεψη παρακολούθησε, λόγω αρμοδιότητας, αντιπροσωπεία της Αλβανικής Αρχής Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΑΚΕΡ), με επικεφαλής τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Piro Xhixho. Μεταξύ των κύριων θεμάτων που συζητήθηκαν ήταν η ευρυζωνικότητα στα κινητά δίκτυα, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση καταστροφών, οι δορυφόροι παρατήρησης, τα ασύρματα συστήματα της πολιτικής αεροπορίας, τα συστήματα επικοινωνιών στη ναυτιλία, η δορυφορική τηλεόραση, η παγκόσμια ώρα κ.α. Στο τέλος της διάσκεψης, υπεγράφη τελική δήλωση από τα συμμετέχοντα κράτη. Για την Αλβανική Δημοκρατία, υπέγραψε η Υπουργός Δημόσιας Διοίκησης και Καινοτομίας, κα Milena Harito. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διάσκεψη και τα συμφωνηθέντα στο: <http://www.itu.int/en/ITU-R/conferences/wrc/2015/Pages/default.aspx>

1.7 Τομέας Υγείας και Περιβάλλοντος

Επενδύσεις 32 εκατ. € από την Παγκόσμια Τράπεζα στην υγεία

Ο Α/Υπουργός Υγείας, κ. Ilir Beqaj και η Εκπρόσωπος της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Αλβανία, κα Tahseen Sayed παρουσίασαν, στις 24.11.2015, το πρόγραμμα «Βελτιώνοντας το σύστημα υγείας», στο οποίο η Παγκόσμια Τράπεζα θα συνεισφέρει 32 εκατ. € και η Α/Κυβέρνηση 4 εκατ. €. Στόχος του προγράμματος είναι η ενίσχυση της διαχείρισης και διοίκησης των δημοσίων νοσοκομείων, η βελτίωση της χρηματοδότησης της υγείας και η εισαγωγή πληροφοριακών συστημάτων για τη βελτίωση της απόδοσης και της ποιότητας της ιατρικής φροντίδας στην Αλβανία. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: (i) Αναθεώρηση του σχεδίου εξορθολογισμού του νοσοκομειακού συστήματος και στη συνέχεια υλοποίησή του σε επιλεγμένες περιοχές, (ii) Αξιολόγηση της διαχείρισης του τριτοβάθμιου νοσοκομείου και προετοιμασία για τη διεθνή εταιρεία που θα υποστηρίξει την καθημερινή διαχείριση, (iii) Σχεδιασμό Εθνικού Κέντρου Πληροφοριών Υγείας, το οποίο θα αποτελέσει τη βάση για την εφαρμογή Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης (MIS) στην Υγεία, (iv) Βελτίωση των υποδομών στο

Παιδιατρικό Νοσοκομείο και (ν) τεχνική βοήθεια ως προς το Ταμείο Ασφάλισης Υγείας και τη δημιουργία Εθνικών Λογαριασμών Υγείας.

97 νέοι ειδικευόμενοι ιατροί κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2015-2016

Κατά τη συνάντηση, στις 20.11.2015, του Α/Υπουργού Υγείας, κ. Ilir Beqaj με φοιτητές και εκπροσώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας, συνοδευόμενος από τον Κοσμήτορα και τον Πρύτανη της Ιατρικής Σχολής ανακοίνωσε την πρόσληψη 97 νέων ειδικευόμενων ιατρών, σε συνέχεια της διαδικασίας κάλυψης πολυετών ελλείψεων που ξεκίνησε πριν ένα έτος. Η επιλογή πραγματοποιήθηκε κατόπιν συνέντευξης και σε κάθε υποψήφιο υπεβλήθησαν 100 ερωτήσεις από δεξαμενή 5.000 θεμάτων.

1.8 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

Απαλλαγή από τη φορολογία των μικρών επιχειρήσεων

Ο Α/ΠΘ, κ. Ε. Rama ανακοίνωσε την κατάργηση της φορολογίας των μικρών επιχειρήσεων, μέτρο που ευνοεί περισσότερες από 83.000 επιχειρήσεις στη χώρα. Η εν λόγω πρωτοβουλία ήταν δυνατή, σύμφωνα με τον κ. Rama, χάρη στην αποτελεσματικότητα των μεταρρυθμίσεων και της καταπολέμησης της άτυπης οικονομίας. Το μέτρο θα ισχύει από 1.1.2016.

Άνοιγμα προσφορών από υποψήφιες εταιρείες ανάπτυξης της TEDA στην περιοχή Spitalla, Δυρραχίου

Ολοκληρώθηκε το άνοιγμα των προσφορών για την επιλογή εταιρείας ανάπτυξης (developer) της Ζώνης Τεχνολογικής και Οικονομικής Ανάπτυξης (TEDA) στην περιοχή Spitalla στο Δυρράχιο. Η όλη διαδικασία ξεκίνησε πριν από 1 έτος, με την προετοιμασία του σχετικού νόμου, την ψήφιση των διαδικασιών και εν συνεχεία την προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού στις 26.8.2015. Υπεβλήθησαν 2 προσφορές. Η μία προσφορά προέρχεται από την κοινοπραξία των κινεζικών επιχειρήσεων “Haiteng Zhejiang Investment Co Ltd” και “Beijing Dongrun Tongbao Technology Co Ltd” και αφορά σε επένδυση ύψους 1,5 δισ. δολαρίων, μέσα σε μία περίοδο 9 ετών, η οποία θα δημιουργήσει 90.000 νέες θέσεις εργασίας. Η δεύτερη προσφορά υπεβλήθη από την ιταλική εταιρεία “RENDur4 Ltd” και δεν περιέχει συγκεντρωτικά στοιχεία για το ύψος της επένδυσης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης των Προσφορών θα μελετήσει ενδελεχώς τις προσφορές, προκειμένου καταλήξει στην κατακύρωση της σύμβασης. Η διαπραγμάτευση για τη σύμβαση θα πραγματοποιηθεί με τη βοήθεια ξένων εμπειρογνομόνων, με την υποστήριξη της GIZ.

97^η κατατάσσεται η Αλβανία στην έκθεση Doing Business 2016

Η Παγκόσμια Τράπεζα δημοσίευσε την έκθεση Doing Business 2016, η οποία αξιολογεί την ευκολία του επιχειρείν και τις σχετικές μεταρρυθμίσεις σε 189 χώρες, χρησιμοποιώντας 10 δείκτες. Στην εν λόγω έκθεση, η Αλβανία κατατάσσεται 97^η, χειροτερεύοντας τη θέση της σε σχέση με την προηγούμενη κατάταξη (62^η). Η εν λόγω υποβάθμιση ήταν αναμενόμενη, εξ' αιτίας των εξελίξεων που επηρεάζουν δύο δείκτες, σχετικά με τις άδειες κατασκευής και τα πιστοποιητικά ιδιοκτησίας και με τις πληρωμές φόρων. Δεδομένου ότι η αναστολή των κατασκευαστικών αδειών για την εναρμόνιση με τον νέο πολεοδομικό σχεδιασμό ήταν προσωρινή, αναμένεται βελτίωση της κατάταξης της Αλβανίας το επόμενο έτος. Σύμφωνα με την έκθεση, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη κατατάσσεται 79^η, η Ελλάδα 60^η, το Μαυροβούνιο 46^ο και η ΠΓΔΜ 12^η.

2. Αλβανική οικονομία

Αποστολή ΔΝΤ στην Αλβανία – 5^η & 6^η Αναθεώρηση της Συμφωνίας Διευρυμένου Πιστωτικού Μηχανισμού

Κατά το διάστημα από 28 Οκτωβρίου έως και 10 Νοεμβρίου τ.έ., ειδικό κλιμάκιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) πραγματοποίησε επίσκεψη στην Αλβανία, με επικεφαλής την κα Anita Tuladhar. Σκοπός της αποστολής ήταν η διεξαγωγή συζητήσεων με τις αλβανικές αρχές για την 5^η και 6^η αναθεώρηση της Συμφωνίας Διευρυμένου Πιστωτικού Μηχανισμού (Extended Fund Facility - EFF). Η αποστολή κατέληξε σε συμφωνία ανάμεσα στο ΔΝΤ και τις αλβανικές αρχές για την ολοκλήρωση των εν λόγω αναθεωρήσεων, γεγονός που

ανοίγει τον δρόμο για την εκταμίευση της επόμενης δόσης του δανείου, ήτοι περίπου 73,8 εκατ. €. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ στον ακόλουθο σύνδεσμο: <http://www.agora.mfa.gr/agora/images/docs/radE1A5520151111%20IMF%20Mission%205th-6th%20review.pdf>

Μείωση βασικού Επιτοκίου

Το Εποπτικό Συμβούλιο της Τράπεζας της Αλβανίας, στη συνεδρίαση της 04.11.2015, ενέκρινε την Τριμηνιαία Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής και αποφάσισε να μειώσει το βασικό επιτόκιο στο 1,75% από 2,0%. Η αλβανική οικονομία συνεχίζει να βρίσκεται σε θετική τροχιά. Όμως, η συνολική ζήτηση, η παραγωγή και η απασχόληση κυμαίνονται σε επίπεδα κατώτερα του δυναμικού τους και οι πληθωριστικές πιέσεις στο μεσοπρόθεσμο ορίζονται παραμένουν ασθενείς. Δέον είναι ο πληθωρισμός σταδιακά να επιστρέψει στον στόχο του 3%, αλλά οι νέες προβλέψεις εκτιμούν ότι θα απαιτήσει περισσότερο χρόνο και επιτάχυνση της νομισματικής τόνωσης της οικονομίας, ώστε να ενισχυθεί η εγχώρια ζήτηση και να ενδυναμωθούν οι πιστωτικοί δίαυλοι.

Εξωτερικό εμπόριο, Οκτώβριος 2015

Σύμφωνα με την INSTAT, τον Οκτώβριο 2015, η αξία των εξαγωγών ήταν 20 δισ. Λεκ (περίπου 143 εκατ. €), σημειώνοντας μείωση 9,3% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014 και 1% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015. Η αξία των εισαγωγών, τον Οκτώβριο 2015, ήταν 55 δισ. Λεκ (περίπου 393 εκατ. €), παρουσιάζοντας μείωση κατά 4,3% σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014 και αύξηση 14% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015. Το εμπορικό έλλειμμα, για τον μήνα Οκτώβριο, ήταν 30 δισ. Λεκ (περίπου 214 εκατ. €) εμφανίζοντας μείωση κατά 0,6%, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014 και αύξηση 27% σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015.

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εξαγωγών: Τον Οκτώβριο τ.έ. η ετήσια μείωση των εξαγωγών, κατά 9,3%, επηρεάστηκε από τις εξής ομάδες προϊόντων: «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-8,7%), «Δομικά υλικά και μέταλλα» (-2,4%) και «Κατασκευές ξύλου και χάρτινα είδη» (-0,9%). Θετικά επέδρασαν οι ομάδες «Κλωστοϋφαντουργικά και Υποδήματα» (+2,3%), «Τρόφιμα, ποτά και καπνός» (+1%) και «Χημικά και πλαστικά προϊόντα» (+0,4%).

Επιρροή κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή των εισαγωγών: Τον Οκτώβριο τ.έ., η ετήσια μείωση, κατά 4,3%, επηρεάστηκε από τις ομάδες: «Ορυκτά, καύσιμα και ηλεκτρισμός» (-4%), «Δομικά υλικά και μέταλλα» (-2,2%) και «Τρόφιμα, ποτά και καπνός» (-1%). Θετικά επέδρασαν οι ομάδες «Κλωστοϋφαντουργικά και Υποδήματα» (+2%), «Μηχανήματα και ανταλλακτικά» (+1,2%) και «Δέρματα και προϊόντα αυτών» (+0,7%).

Τον Οκτώβριο 2015, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε τη μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014 είναι οι εξής: Ελλάδα (33,7%), Γερμανία (30,3%) και Κίνα (260,4%). Ενώ, χώρες με τις οποίες είχε μείωση των εξαγωγών ήταν οι εξής: Ιταλία (-18,9%), Κόσσοβο (-19,7%) και Ισπανία (-12,9%). Ως προς τις εισαγωγές, τον Οκτώβριο 2015, οι χώρες με τις οποίες η Αλβανία είχε την υψηλότερη αύξηση των εισαγωγών, σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014 ήταν οι εξής: Κίνα (17,5%), Τουρκία (21,2%) και Γαλλία (6,1%). Ενώ, οι χώρες με τις οποίες είχε μείωση των εισαγωγών ήταν η Ιταλία (-4,2%), η Ελλάδα (-32,3%) και η Γερμανία (-11,5%). Το εμπόριο με τις χώρες της ΕΕ είναι το 67,9% του συνολικού εμπορίου. Τον Οκτώβριο 2015, οι εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 81,3% του συνόλου των εξαγωγών και οι εισαγωγές από χώρες της ΕΕ κατέλαβαν το 62,5% του συνόλου των εισαγωγών. Οι κύριοι εμπορικοί εταίροι παραμένουν η Ιταλία (37,3%), η Κίνα (7,1%), η Ελλάδα (5,9%) και η Τουρκία (5,7%).

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) - Οκτώβριος 2015

Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή έφτασε τον Οκτώβριο τ.έ. το 118,9%, σε σχέση με το έτος βάσης, ήτοι τον Δεκέμβριο 2007. Τον Οκτώβριο του 2015, η ετήσια μεταβολή της τιμής καταναλωτή ήταν 2,1%. Ένα χρόνο πριν, η ετήσια μεταβολή ήταν 1,4%. Η συμβολή των κύριων ομάδων στην ετήσια μεταβολή του ΔΤΚ είχαν ως εξής: Η αύξηση του ΔΤΚ, κατά τον Οκτώβριο τ.έ., οφείλεται, κυρίως, στην αύξηση στην ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» κατά 2,17 π.μ. Οι υψηλότερες τιμές στην ομάδα «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» συνέβαλαν, κατά 0,22 π.μ. Οι τιμές στην ομάδα «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης» συνέβαλαν +0,07 π.μ. στην ετήσια μεταβολή. Οι τιμές στις ομάδες «Ξενοδοχεία, Καφετέριες και Εστιατόρια» και «Αναψυχή και πολιτισμός» συνέβαλαν η κάθε μία +0,03 π.μ. Οι τιμές στις ομάδες «Οικία, νερό, ηλεκτρισμός και άλλα καύσιμα» και «Ένδυση και υπόδηση» συνέβαλαν -0,23 π.μ. και -0,19 π.μ. αντίστοιχα. Οι τιμές στις ομάδες «Μεταφορές» και «Υγεία» συνέβαλαν -0,13 π.μ. και -0,02 π.μ. αντίστοιχα.+

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο 2014, οι τιμές αυξήθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Αλκοολούχα ποτά και καπνός» κατά 6,1%, ακολουθούμενη από την ομάδα «Υπηρεσίες Εκπαίδευσης» κατά 4,8%. Οι τιμές στην ομάδα «Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά» αυξήθηκαν κατά 5,5%. Οι τιμές στην υποομάδα «λαχανικά συμπεριλαμβανομένων των πατατών» αυξήθηκαν κατά 27,8%, ακολουθούμενη από την υποομάδα «φρούτα», κατά 15,4%, «λίπη και έλαια» κατά 2,1%, «ζάχαρη, μαρμελάδες και επιδόρπια» κατά 1,6%, κ.λπ. Εντωμεταξύ, οι τιμές στην ομάδα «γάλα, τυρί και αυγά» μειώθηκαν, κατά 2,7%, ακολουθούμενες από την ομάδα «καφές και τσάι», κατά 0,7%. Από την άλλη πλευρά, οι τιμές που παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν στην ομάδα «Ένδυση και υπόδηση» (-3,7%), ακολουθούμενη από την ομάδα «Μεταφορές» κατά 2,1% και «Οικία, νερό, ηλεκτρισμός και άλλα καύσιμα» (1,4%). Η μηνιαία μεταβολή του ΔΤΚ ήταν 0,01%. Σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2015, οι τιμές αυξήθηκαν περισσότερο στην ομάδα «Υπηρεσίες εκπαίδευσης» κατά 3,9%. Οι τιμές που σημείωσαν τη μεγαλύτερη μείωση ήταν στην ομάδα «Αγαθά και λοιπές υπηρεσίες» (-0,4%).

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

Ετήσια Έκθεση Προόδου 2015

Δημοσιεύθηκε, στις 10 Νοεμβρίου 2015, η Ετήσια Έκθεση Προόδου της Αλβανίας για το 2015. Στην έκθεση αποτυπώνεται η πρόοδος των μεταρρυθμίσεων και οι προβληματικοί τομείς, όπου χρειάζεται εντατικοποίηση των προσπαθειών. Συγκεκριμένα, η Έκθεση επισημαίνει την ανάγκη περαιτέρω ενεργειών για την ανεξαρτησία του δικαστικού συστήματος και τον αγώνα ενάντια στη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιθυμεί τη διενέργεια ευρύτερου πολιτικού διαλόγου ανάμεσα στα κόμματα στη Βουλή. Όπως αποτυπώνεται και στην Έκθεση, προκειμένου να ξεκινήσουν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις, η Αλβανία θα πρέπει να έχει υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις στις βασικές προτεραιότητες (key-priorities) και κυρίως, να έχει ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος. Απτά αποτελέσματα αναμένονται όσον αφορά στο κράτος δικαίου και την πάταξη της διαφθοράς. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2015/20151110_report_albania.pdf

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

Επίσκεψη Α/ΠΘ στην Κίνα (24-26 Νοεμβρίου 2015)

Ο Α/ΠΘ, κ. E. Rama πραγματοποίησε επίσκεψη στην Κίνα, προκειμένου συμμετάσχει στην Οικονομική Σύνοδο Κορυφής Κίνας και Χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, που έλαβε χώρα στο Suzhou, στην ανατολική Κίνα. Πρόκειται για την 4^η Σύνοδο Κορυφής που έχει πραγματοποιηθεί ανάμεσα στην Κίνα και τις 16 ευρωπαϊκές χώρες, από το 2012. Ο Α/ΠΘ συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, κ. Li Keqiang, με τον οποίο συζήτησε την υλοποίηση κοινών προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, ο κ. Rama ενημέρωσε για την πρόοδο τεσσάρων σημαντικών έργων υποδομής, βάσει Μνημόνιου Κατανόησης που υπέγραψε η Α/Κυβέρνηση με την κινεζική εταιρεία Pacific Construction. Στο περιθώριο της συνάντησης υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης ανάμεσα στους Υπουργούς Μεταφορών της Αλβανίας και του Μαυροβουνίου και του Προέδρου της Pacific Construction για την κατασκευή του Μπλε Διαδρόμου (Αυτοκινητόδρομος Αδριατικής - Ιονίου). Στη συμφωνία θα συμπεριληφθεί, αργότερα, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη. Ο κ. Rama ενημέρωσε, ακόμη, για τις διαπραγματεύσεις για την κατασκευή του δρόμου Arber, καθώς και για την εμπλοκή κινεζικών εταιρειών στη Ζώνη Τεχνολογικής και Οικονομικής Ανάπτυξης στη Spitalla του Δυρραχίου. Από την πλευρά του, ο Κινέζος Πρωθυπουργός δήλωσε την ετοιμότητα της Κυβέρνησής του να στηρίξει τις υποδομές των λιμένων στην Αλβανία, καθώς και τις υποδομές για την αγροτική παραγωγή, π.χ. αγορά αγροτικών μηχανημάτων. Οι δύο συνομιλητές αναφέρθηκαν και στην αδερφοποίηση της κινεζικής πόλης Shantou, σημείου έναρξης του δρόμου του μεταξιού, με το Δυρράχιο, τη 2^η μεγαλύτερη πόλη της Αλβανίας. Στο πλαίσιο της Συνόδου, ο Α/ΠΘ συναντήθηκε, ακόμη, με τον Πρόεδρο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, κ. Xi Jinping.

Επίσκεψη Υπουργού Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου στην Αλβανία (18.11.2015)

Ο Υπουργός Εξωτερικών του Ηνωμένου Βασιλείου, κ. Philip Hammond πραγματοποίησε επίσκεψη στην Αλβανία, κατά την οποία συναντήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον Α/ΠΘ, κ. E. Rama, τον αλβανό ομόλογό του, κ. D. Bushati και τον Α/Υπουργό Εσωτερικών, κ. S. Tahiri. Οι συνομιλίες εστίασαν στη συνεργασία στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας. Θέμα συζήτησης αποτέλεσε, ακόμη, η ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας και

των επενδύσεων από βρετανικές επιχειρήσεις στην Αλβανία. Όσον αφορά στην ευρωπαϊκή προοπτική της Αλβανίας, ο κ. Hammond δήλωσε ότι υποστηρίζει την ανάγκη των Βαλκανικών χωρών να γίνουν μέλη της ευρωπαϊκής κοινότητας, σεβόμενες τις κοινές αξίες. Ανεγνώρισε την πρόοδο των μεταρρυθμίσεων, τονίζοντας ότι αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση της Αλβανίας.

Συμφωνία κατάργησης διπλωματικών θεωρήσεων εισόδου (viza) ανάμεσα στην Αλβανία και την Ινδία

Στις 27.11.2015, υπεγράφη συμφωνία, ανάμεσα στο Συμβούλιο Υπουργών της Αλβανικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας, για την κατάργηση της υποχρέωσης έκδοσης viza στα διπλωματικά και υπηρεσιακά διαβατήρια.

Συμμετοχή Α/ΥΠΕΞ σε Συνέδριο Νοτιοανατολικής Ευρώπης στο Βερολίνο (25.11.2015)

Ο Α/Υπουργός Εξωτερικών, κ. D. Bushati συμμετείχε στο VII Συνέδριο Υπουργών Εξωτερικών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Βερολίνο. Στο συνέδριο συζητήθηκε το πακέτο για τη διεύρυνση στα Δυτικά Βαλκάνια και η νέα μεθοδολογία που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και το μεταναστευτικό ζήτημα και ο αγώνας ενάντια στην τρομοκρατία.

Συμφωνία ίδρυσης Ταμείου Δυτικών Βαλκανίων στα Τίρανα (13.11.2015)

Στο πλαίσιο της ετήσιας συνάντησης των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών Visegrad (Τσεχία, Ουγγαρία, Πολωνία και Σλοβακία) και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων, η οποία πραγματοποιήθηκε στην Πράγα, στις 13.11.2015, υπεγράφη συμφωνία για την ίδρυση Ταμείου Δυτικών Βαλκανίων στα Τίρανα. Η συμφωνία υπεγράφη από τους Υπουργούς Εξωτερικών της Αλβανίας, Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, Μαυροβουνίου, ΠΓΔΜ, Κοσόβου και Σερβίας. Το κοινό Ταμείο, το οποίο βασίζεται στο μοντέλο του Διεθνούς Ταμείου Visegrad, στοχεύει στην χρηματοδότηση μικρών και μεσαίων έργων σε τομείς, όπως: εκπαίδευση, πολιτισμός, περιβάλλον, συνεργασία νέων, διασυνοριακή συνεργασία κ.α. Η έδρα του Ταμείου θα είναι στα Τίρανα.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

Πρόγραμμα πρόληψης των πλημμυρών

Για πρώτη φορά, η Αλβανία υιοθετεί πρόγραμμα για την πρόληψη των πλημμυρών. Η χώρα θα λάβει 16 εκατ. € από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα "EU Floods Recovery Programme", με σκοπό τη διαχείριση κινδύνου και την πρόληψη των πλημμυρών στο μέλλον. Μέσω του προγράμματος, θα αποζημιωθούν 4.083 αγρότες, των οποίων είτε η παραγωγή είτε το φυτικό/ζωικό κεφάλαιο επλήγησαν από τις πλημμύρες του Φεβρουαρίου τ.έ. Ακόμη, πληγείσες επιχειρήσεις θα λάβουν επιχορήγηση για υλοποίηση επενδύσεων, συνολικής αξίας 7,1 εκατ. €. Μέσω του προγράμματος, αναμένεται να κατασκευασθούν αντιπλημμυρικά έργα, προϋπολογισμού 6,3 εκατ. € και να εγκατασταθεί μηχανισμός προειδοποίησης φυσικών καταστροφών, αξίας 2,5 εκατ. €.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις στην Αλβανία

Απολογισμός 4th Design Overview (Τίρανα, 16-21 Νοεμβρίου 2015)

Πραγματοποιήθηκε, από 16 έως και 21 Νοεμβρίου 2015, από τους διοργανωτές κ.κ. Renato Tata & Redon Skikuli, το 4^ο Design Overview, στα Τίρανα, το οποίο τέλεσε, μεταξύ άλλων, υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελλάδος στα Τίρανα. Η διοργάνωση ξεκίνησε με την εβδομάδα δημιουργίας (16-20.11.2015), με εκθέσεις και προβολές, στο Πολιτιστικό Κέντρο Tulla. Οι εκδηλώσεις κορυφώθηκαν το Σάββατο, 21 Νοεμβρίου τ.έ., με το ετήσιο συνέδριο για τη δημιουργικότητα, στο Συνεδριακό Κέντρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα Τίρανα, στο οποίο συμμετείχαν περί τα 700 άτομα. Οι ομιλητές ήταν διακεκριμένοι επαγγελματίες από όλη την Ευρώπη. Ανάμεσά τους, η τέως Πρόεδρος του Αγγλικού Φεστιβάλ D&AD, κα Laura Jordan Bambach, μια από τις πιο σπουδαίες προσωπικότητες στη διαφήμιση παγκοσμίως, καθώς και ο κ. Γιάννης Χαραλαμπόπουλος, Συνιδρυτής & Δημιουργικός Διευθυντής της Beetroot Design Group, η οποία αποτελεί μία από τις πιο πετυχημένες ελληνικές εταιρίες επικοινωνίας σε παγκόσμιο επίπεδο. Συμμετείχαν ακόμη, ο κ. Andrew Barratt, Επικεφαλής της Ogilvy Pride - Ogilvy & Mather Group UK, ο κ. Βασίλης Παλλάς, Graphic & Web Designer στο iDesign Studio Athens, ο κ. Patrik De Jong, Συνιδρυτής και Διευθυντής Δημιουργικού της Artificial Rome (Βερολίνο) και ο κ. Sergio Del Puerto, Ιδρυτής και Διευθυντής Δημιουργικού της Serial Cut (Μαδρίτη). Η

εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή βραβείων Design Overview In Tirana. Τη διοργάνωση υπεστήριξαν όλες οι διαφημιστικές εταιρείες της χώρας και καλύφθηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Design Overview In Tirana προσέλκυσε το ενδιαφέρον του δικτύου της Ogilvy & Mather Worldwide, καθώς και της WPP. Η ogilvydo.com – η παγκόσμια πλατφόρμα της Ogilvy - κάλυψε τη διοργάνωση με σχετικά άρθρα στη σελίδα της και στα social media, προωθώντας το Design Overview In Tirana αλλά και το όνομα της Αλβανίας παγκοσμίως. Περισσότερες πληροφορίες και οπτικοακουστικό υλικό από την εκδήλωση είναι διαθέσιμα στους ακόλουθους συνδέσμους: <https://www.facebook.com/DESIGN-OVERVIEW-IN-TIRANA-105685102921159/> , <http://designoverview.org/> και <http://www.ogilvydo.com/category/events/doiconf/>. Για την εβδομάδα δημιουργικότητας, οπτικοακουστικό υλικό είναι διαθέσιμο στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://www.facebook.com/CreativeWeekTirana/>.

Απολογισμός 22^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Τιράνων (21 - 25 Νοεμβρίου 2015)

Πραγματοποιήθηκε, από 21-25 Νοεμβρίου 2015, στο εκθεσιακό κέντρο Palace of Congress, η 22^η Διεθνής Έκθεση Τιράνων (22nd Tirana International Fair) από την διοργανώτρια εταιρεία Klik Ekspro Group. Στη φετινή διοργάνωση συμμετείχαν 280 εκθέτες, αντιπροσωπεύοντας 21 χώρες. Την έκθεση επισκέφτηκαν περίπου 20.000 άτομα, εκ των οποίων οι 7.000 ήταν εμπορικοί επισκέπτες. Ξεχωριστή θέση είχε το περίπτερο της Κίνας, το οποίο υλοποιήθηκε, για 3^η συνεχή χρονιά, σε συνεργασία με το Συμβούλιο Εξωτερικού Εμπορίου και Ξένων Επενδύσεων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και στο οποίο παρουσιάστηκαν επιχειρήσεις, κυρίως, από τις περιοχές της Shanghai, Anhui και Zhejiang. Εθνικά περίπτερα είχαν, ακόμη, η Βοσνία και Ερζεγοβίνη, σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Εξωτερικού Εμπορίου της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης, η Σερβία και η Ουγγαρία, σε συνεργασία με το HIPA (Hungarian Investment Promotion Agency).

NEA ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ! 5^η Έκθεση CONSTRUCTIONS NDERTIME & 2^η KLIMATHERMIKA (01-03.04.2016)

Οι νέες ημερομηνίες διεξαγωγής της 5^{ης} Έκθεσης CONSTRUCTIONS NDERTIME και της 2^{ης} KLIMATHERMIKA είναι 01 - 03 Απριλίου 2016. Οι εκθέσεις θα πραγματοποιηθούν στο Pallati I Kongreseve, στα Τίρανα. Στις εκθέσεις παρουσιάζονται αφ' ενός όλος ο κόσμος των κατασκευών με μονωτικά, δομικά υλικά, χρώματα αλλά και κουφώματα, ανελκυστήρες κλπ, και αφ' ετέρου όλο το φάσμα του κλιματισμού για ψύξη και θέρμανση, οικονομική θέρμανση, συστήματα εξαερισμού και ηλιακούς συλλέκτες κτλ. Στις εκθέσεις συμμετέχουν ακόμη επιχειρήσεις εκτός Αλβανίας, όπως από την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Ρουμανία, τη Σερβία, το Κόσσοβο και την Τουρκία. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.panairindertime.al και στα τηλέφωνα +355 698718426 (Αλβανία) και +30 210 9764118 (Ελλάδα).

Παρουσίαση της 1^{ης} έκδοσης του Hellenic - Albanian Business Relations Index (Τίρανα, 20.01.2016)

Το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων της Πρεσβείας της Ελλάδος στα Τίρανα διοργανώνει εκδήλωση για την παρουσίαση της 1^{ης} ψηφιακής έκδοσης του Hellenic - Albanian Business Relations Index, στις 20.01.2016 και ώρα 6:00μμ. στο Πολιτιστικό Κέντρο του Ορθόδοξου Καθεδρικού Ναού, στα Τίρανα. Η εν λόγω πρωτοβουλία αποτελεί την πρώτη σημαντική προσπάθεια συγκέντρωσης και παρουσίασης επιχειρήσεων μικτών ή αμιγώς ελληνικών συμφερόντων στην Αλβανία, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα τομέων όπως τράπεζες, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, εμπόριο, βιομηχανία, υγεία, εκπαίδευση, κατασκευές και δομικά υλικά κ.ά. Στην εκδήλωση θα παραστούν ο Αντιπρόεδρος της Α/Κυβέρνησης κ. Ν. Peleshi, ο Γενικός Γραμματέας ΔΟΣ & ΑΣ του Ε/ΥΠΕΞ, κ. Γεώργιος Τσίπρας, καθώς και πλήθος εκπροσώπων της επιχειρηματικής κοινότητας. Στο πλαίσιο της εκδήλωσης, θα απονεμηθούν τιμητικά βραβεία σε διακεκριμένες επιχειρήσεις και θα ακολουθήσει δεξίωση. Δείτε το πρόγραμμα της εκδήλωσης στον ακόλουθο σύνδεσμο: http://www.agora.mfa.gr/agora/images/docs/radDB2C1HBBA_Agenda.pdf

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄